

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 22/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi yhdyskuntapalvelusta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä marraskuuta 2002 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi yhdyskuntapalvelusta annetun lain muuttamisesta (HE 248/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Anne Hartoneva, oikeusministeriö
- ylijohtaja Maija Kukkonen, Kriminaalihuoltolaitos
- käräjätuomari Markku Rätty, Vantaan käräjäoikeus
- ylitarkastaja Heikki Wendorf, Valtakunnan-syyttäjänvirasto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhdyskuntapalvelusta annettua lakia siten, että eräät yhdyskuntapalvelun käytännön toimeenpanossa havaitut ongelmat poistuisivat.

Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että muun kuin työn osuus yhdyskuntapalvelusta voisi olla nykyisen enintään viiden tunnin sijasta enintään kymmenen tuntia. Tämän osuuden sisältönä voisivat olla myös muut uusintarikollisuuden vähentämiseksi tarkoitettut palvelut ja ohjelmat kuin nykyiset päihteiden käytön vähentämistä tukevat toiminnot.

Yhdyskuntapalvelun suorittamista varten laadittavan palvelusuunnitelman sisältöä ehdotetaan laissa täsmennettäväksi. Lisäksi lakiin kirjattaisiin yhdyskuntapalveluun tuomitun velvollisuudet nykyistä selkeämmin. Erityisesti täsmennyisivät velvollisuus osallistua palvelusuun-

nitelman laatimiseen ja palvelun täytäntöönpanon vaatimiin tilaisuuksiin sekä kielto käyttää päihteitä palvelun suorittamisen aikana. Lakiin otettaisiin erilliset säännökset velvollisuuksien rikkomisesta ja törkeästä velvollisuuksien rikkomisesta. Niin ikään lakiin otettaisiin säännökset velvollisuuksien rikkomisen selvittämisestä, muun muassa päihtymystilan toteamisesta ja tuomitun velvollisuudesta suorittaa puhalluskoe.

Esityksen mukaan vankeudeksi voitaisiin muuntaa myös muu tuomittu yhdyskuntapalvelu kuin se, jonka ehtoja on törkeästi rikottu. Lakiin ehdotetaan lisäksi otettavaksi eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan noin kolmen kuukauden kuluttua sen hyväksymisestä ja vahvistamisesta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yhdyskuntapalvelusta annettuun lakiin ehdotetut muutokset ovat tarpeellisia käytännössä esiintyneiden ongelmien poistamiseksi tai vähentämiseksi. Säännösten täsmentäminen on perusteltua yhdyskuntapalveluun tuomitun velvollisuuksien täsmentämiseksi ja päihteiden käytön ehkäisemiseksi. Tämän johdosta lakivaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Samanaikaisesti lakivaliokunnassa käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä HE 44/2002 vp ehdotetaan, että yhdyskuntapalveluun tuomitsemisen edellytyksiä koskevat säännökset siirretään rikoslakiin. Nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lain 4 §:ää, jossa säädetään rikoksenteikijän suostumuksesta ja soveltuvuudesta yhdyskuntapalveluun.

Esitysten yhteensovittamiseksi lakivaliokunta tulee HE 44/2002 vp yhteydessä ehdottamaan rikoslakiin sisällytettävien säännösten tarkistamista vastaamaan tämän esityksen perusteella hyväksyttäviä säännöksiä.

Esityksen perusteluissa ei ole kiinnitetty huomiota eduskunnassa yhtäaikaaisesti vireillä olevaan hallituksen esitykseen. Valiokunta huomauttaa asian merkityksestä ja kehottaa lainvalmistelussa selvittämään huolellisesti samanaikaisesti vireillä olevat lainsäädäntöhankkeet.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Henrik Lax /r
vpj. Matti Vähänäkki /sd
jäs. Sulo Aittoniemi /alk
Leena-Kaisa Harkimo /kok
Erkki Kanerva /sd
Toimi Kankaanniemi /kd
Seppo Lahtela /kesk (osittain)

Annika Lapintie /vas
Kari Myllyniemi /kesk
Kirsi Ojansuu /vihr
Tero Rönni /sd
Timo Seppälä /kok
Marja Tiura /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Tuovinen.